

- Beépített függvények

Már a középiskolai tanulmányaink során sok függvénnyel találkoztunk akár a táblázatkezelés akár az adatbáziskezelés témakörében. A DBMS rendszerek is sok beépített függvényekkel rendelkeznek. A függvényeket lehet csoportosítani a szövegkezelő, numerikus, dátumkezelő és egyéb függvények szerint. Ezek a függvények rendszerenként, gyártónként különbözhetnek, szintaktikájuk eltérhet.

Tekintsük át a MySQL főbb függvényei csoportosítva.

A függvényeket tesztelhetjük adatok nélkül is. Teszteléshez, tanuláshoz ez tökéletesen megfelelő és utána már magabiztosan használhatjuk egyéb helyzetekben.

Szövegkezelő, sztringkezelő függvények

Szöveg hosszának meghatározása: CHAR_LENGTH(), CHARACTER_LENGTH(). A függvény a hosszt karakterszámban adja meg. A LENGTH() függvény a hosszt byte-ban adja meg.

Szintaktika

```
CHAR_LENGTH(string)
CHARACTER_LENGTH(string)
LENGTH(string)
```


Példa

```
    SELECT CHAR_LENGTH("Szeretek programozni!") AS Szlogen;
```

Írassuk ki azon országok neveit, amelyek nevei 20 karakternél hosszabbak.

```
    SELECT
    orszag
    FROM
    orszagok
    WHERE
    CHARACTER_LENGTH(ORSZAG)>20;
```


Nagy-illetve kisbetűssé alakítás

A LCASE(), LOWER() függvény egy karakterláncot kisbetűvé alakítja át. A UCASE(), UPPER() függvény egy karakterláncot nagybetűvé alakítja át.

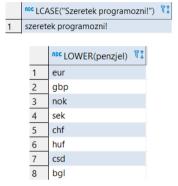
Szintaktika


```
1. LCASE(text)
2. UCASE(text)
3. LOWER(text)
4. UPPER(text)
```

Példa

```
1. SELECT
2. LCASE("Szeretek programozni!");
3.
4. SELECT
5. DISTINCT LOWER(penzjel)
6. FROM
7. orszagok;
```



```
1. SELECT
2. UCASE("Szeretek programozni!");
3.
4. SELECT
5. DISTINCT UPPER(penznem)
6. FROM
7. orszagok;
```


Sztringek összefűzésé

Két vagy több sztring összefűzése: CONCAT().

Szintaktika

```
CONCAT(expression1, expression2, expression3,...)
```



```
    SELECT CONCAT("Szeretek ", " ", "programozni ", "!")
```

Írassuk ki az országok és a fővárosok neveit a következő módon: Magyarország (Budapest)

A sztringek összefűzésének speciális esete, amikor egy szeparátorjellel választhatjuk el a kiírandókat. Erre a CONCAT_WS() függvényt használhatjuk.

Szintaktika

```
CONCAT_WS(separator, expression1, expression2, expression3,...)

Példa

1. SELECT CONCAT_WS("-", "2019", "04", "15") AS Dátum;
```

Írassuk ki az országok adatait a következő formátumba: SPANYOLORSZÁG-MADRID-EUR-E!

```
1. SELECT
2. CONCAT_WS("-", orszag, fovaros, penzjel, autojel)
3. FROM
4. foldrajz.orszagok;

| ABC CONCAT_WS("-", orszag, fovaros, penzjel, autojel) | V$
| SPANYOLORSZÁG-MADRID-EUR-E
| PORTUGÁLIA-LISSZABON-EUR-P
| FRANCIAORSZÁG-PÁRIZS-EUR-F
| NAGY-BRITANNIA-LONDON-GBP-GB
| NORVÉGIA-OSLO-NOK-N
| SVÉDORSZÁG-STOCKHOLM-SEK-S
```

Részképzés

LEFT(), RIGHT(), MID(), SUBSTR(), SUBSTRING() függvények az segítségével a karakterlánc egy-egy részletét kaphatjuk meg. A LEFT() baloldali rész határoz meg, a RIGHT() pedig jobboldali részt. A MID(), SUBSTR(), SUBSTRING() pedig adott kezdősorszámtól adat számú karaktersorozatot határoz meg.

Szintaktika

```
    LEFT(string, number_of_chars)
    RIGHT(string, number_of_chars)
```



```
3. MID(string, start, length)4. SUBSTR(string, start, length)5. SUBSTRING(string, start, length)
```

Példa

```
1. SELECT LEFT("Szeretek programozni!",8);

| ABC LEFT("Szeretek programozni!",8) | T |
| Szeretek | Szeretek
```

Írassuk ki azokat az országokat, ahol az ország nevének az első karaktere megegyezik az ország autójelének első karakterével!

```
2. SELECT
 3.
         orszag
 4. FROM
5.
         orszagok
6. WHERE
7. LEFT(orszag,1)= LEFT(autojel,1);
                                            and orszag
                                            PORTUGÁLIA
                                            FRANCIAORSZÁG
                                         2
                                         3
                                            NORVÉGIA
                                            SVÉDORSZÁG
                                            AUSZTRIA
                                            SZERBIA
                                            BULGÁRIA
                                            ROMÁNIA

    SELECT SUBSTRING("Szeretek programozni!", 14, 3);

                                      SUBSTRING("Szeretek programozni!", 14, 3)
```

Írassuk azon országokat, amelyek nevében a 6. helytől szerepel a "IA" karaktersorozat!

```
1. SELECT
2.
        orszag
3. FROM
4.
        orszagok
5. WHERE
6. MID(orszag, 6, 2)= 'IA';
                                           asc orszag
                                                     T‡
                                           FRANCIAORSZÁG
                                           SZERBIA
                                           ROMÁNIA
                                           ALBÁNIA
                                           ALGÉRIA
                                           TUNÉZIA
                                           ETIÓPIA
                                           BOLÍVIA
                                        8
                                        9 NAMÍBIA
```

Sztring kiegészítése, feltöltése adott karakterekkel

Az LPAD () függvény egy karakterláncot egy másik karaktersorozattal balról feltölt adott hosszúságra kiegészítve. A RPAD() függvény ugyanezt csinálja csak jobb oldalról.

Szintaktika

```
    LPAD(string, length, lpad_string)
    RPAD(string, length, rpad_string)
```

Példa

```
1. SELECT LPAD("Szeretek programozni!",50,"123");
```

SELECT RPAD("Szeretek programozni!",50,"123");

```
1. SELECT
2. LPAD(orszag, 50, " ")
3. FROM
4. orszagok;
```

```
1pad(orszag,50," ")

SPANYOLORSZ G
PORTUG LIA
FRANCIAORSZ G
NAGY-BRITANNIA
NORV GIA
SV DORSZ G
FINNORSZ G
FINNORSZ G
N METORSZ G
SV JC
AUSZTRIA
OLASZORSZ G
MAGYARORSZ G
MAGYARORSZ G
SZERBIA
BULG RIA
```

```
5. SELECT
6. RPAD(orszag, 50, " ")
7. FROM
8. orszagok;
```

```
RPAD(orszag, 50, " ")

SPANYOLORSZ G
PORTUG LIA
FRANCIAORSZ G
NAGY-BRITANNIA
NORV GIA
SV DORSZ G
FINNORSZ G
N METORSZ G
```

Formázott kiiratás

A FORMAT () függvény egy számot formáz egy adott formátumra, mint például "#, ###, ###. A formátumrahozáskor kerekítés történik.

Szintaktika

```
FORMAT(number, decimal_places)
```


Példa

```
1. SELECT FORMAT(12345.6789,2);
```

Irassuk ki az országok népsűrűsségét 2 tizedesjegy pontossággal.

```
1. SELECT
2. orszag, FORMAT(nepesseg*1000 / terulet, 2) AS NÉPSŰRŰSSÉG
3. FROM
4. orszagok;
```

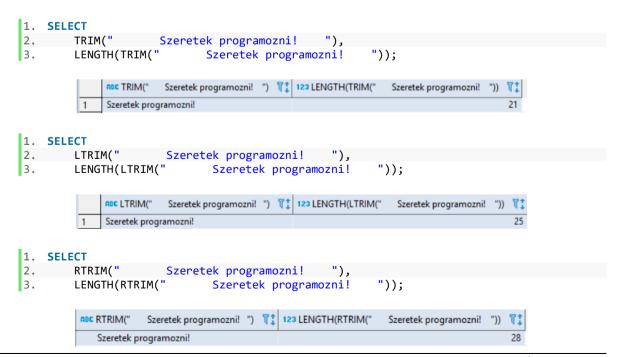
	orszag 🏋	^{ABC} NÉPSÜRŰSSÉG ₹
1	SPANYOLORSZÁG	84.59
2	PORTUGÁLIA	108.60
3	FRANCIAORSZÁG	122.22
4	NAGY-BRITANNIA	267.16
5	NORVÉGIA	14.19
6	SVÉDORSZÁG	19.71
7	FINNORSZÁG	15.38
8	NÉMETORSZÁG	230.79

Szóközök "levágása"

TRIM(), LTRIM(), RTRIM() segítségével a szóköz karaktereket lehet el levágni a sztring elejéről, végéről, vagy mindkettő helyről.

Szintaktika

```
TRIM(string)
LTRIM(string)
RTRIM(string)
```


Részsztring beszúrása sztringbe

Az INSERT () függvény egy karaktersorozatot szúr be a megadott pozícióba és egy bizonyos számú karakter helyett.

Szintaktika

```
INSERT(string, position, number, string2)
```

Példa

1. SELECT INSERT("SZERETEK PROGRAMOZNI!", 10,7, "KERÉKPÁR");

```
age insert("szeretek programozni!",10,7,"kerékpár") ↓

1 Szeretek kerékpározni!
```

Részsztring keresése sztringben

Az INSTR () függvény visszaadja a karakterlánc első előfordulásának helyét egy másik karakterláncban.

Szintaktika

```
1. INSTR(string1, string2)
```

Példa

```
1. SELECT INSTR("SZERETEK PROGRAMOZNI!", "RETEK");
```

Írassuk ki azokat az országokat, amelyek nevében szerepel az "ORSZÁG"!

```
1. SELECT
2. orszag
3. FROM
4. orszagok
5. WHERE
6. INSTR(orszag, "ORSZÁG")>0;
```

	orszag 📆
1	SPANYOLORSZÁG
2	FRANCIAORSZÁG
3	SVÉDORSZÁG
4	FINNORSZÁG
5	NÉMETORSZÁG
6	OLASZORSZÁG
7	MAGYARORSZÁG
8	CSEHORSZÁG
9	LENGYELORSZÁG
10	OROSZORSZÁG
11	GÖRÖGORSZÁG

LOCATE(), POSITION()

Szintaktika

POSITION(substring IN string)

A POSITION() függvény visszaadja az első sztring előfordulási pozícióját a második sztringben. Amennyiben nem szerepel a keresett sztring, akkor a függvény visszatérési értéke 0.

```
LOCATE(substring, string, start)
```

A LOCATE() függvény visszaadja az első sztring (substring) előfordulási pozícióját a második sztringben (string). Opcionálisan megadható a keresés kezdőpozíciója (start). Amennyiben nem szerepel a keresett sztring, akkor a függvény visszatérési értéke itt is 0.

Példa

Sztringek összehasonlítása

A STRCMP() függvény két karakterláncot hasonlít össze.

Szintaktika

```
STRCMP(string1, string2)
```

A függvény visszatérési értéke

- 0, ha string1=string2
- -1, ha a strint1<string2
- 1, ha a string1>string2.

Példa

```
1. SELECT STRCMP("Nagy Elemér", "Nagy Éva");
```

Matematikai függvények

SIN(), COS(), TAN(), COT(), ASIN(), ACOS(), ATAN() függvények a matematika tanulmányok során megismert matematikai függvényeket valósítják meg. A szögeket radiánban kell

használnunk. A fok és radián közötti átváltást a DEGREES(), RADIANS() segítségével valósíthatjuk meg.

FLOOR(), ROUND(), CEIL(), CEILING(), TRUNCATE() a kerekítés különböző eseteit valósítják meg.

AVG(), MIN(), MAX(), COUNT(), SUM() függvényeket megismertük már az eddigi feladatokban.

DIV(), MOD() az egész és maradékos osztást valósítják meg.

LN(), LOG(), LOG2(), LOG10(), POW(), POWER(), EXP() függvényekkel a hatványozás és a logaritmus különböző eseteit használhatjuk.

Dátumkezelő függvények

Aktuális dátum, idő

Aktuális dátumot, időpontot a CURDATE(), CURRENT_DATE(), CURTIME(), CURRENT_TIME(),NOW(), CURRENT_TIMESTAMP() függvényekkel kérdezhetjük le.

```
    SELECT CURDATE(), CURTIME(), CURRENT_TIMESTAMP();
```

	CURDATE() T:	CURTIME() T:	©CURRENT_TIMESTAMP() 🏗
1	2019-03-24	23:29:57	2019-03-24 23:29:57

Dátum, idő kiíratása adott formátumban.

DATE_FORMAT(), TIME_FORMAT()

A DATE_FORMAT () függvény a megadott dátumot formázza. A formázáskor formátummintát kell megadnunk, ahol speciális karakterekkel adjuk meg a kívánt alakot. Ezek részletes leírását megtalálhatjuk az online dokumentációban.

Szintaktika

```
DATE_FORMAT(date, format)
```

Példa

```
    SELECT DATE_FORMAT(NOW(), "%Y. %M %D.");
```

A TIME_FORMAT () függvény egy megadott időadatot formáz. A formázáskor itt is speciális karakterekkel megadott mintát kell megadni.

Szintaktika

```
TIME_FORMAT(time, format)
```

```
    SELECT TIME_FORMAT(CURRENT_TIME(), "%H óra %i perc %s mp");
```


nec time_format(current_time(),"%H óra %i perc %s mp")

22 óra 17 perc 21 mp

Két dátum különbsége

A DATEDIFF() függvény megadja a két dátum között eltelt napok számát.

Szintaktika

```
DATEDIFF(date1, date2)
```

Példa

Írassuk ki hány naposak vagyunk ma!

```
1. SELECT DATEDIFF(NOW(),"2000-02-04");
```

Adott egy aru(id,aruNev,gyartasildo,szavatossagildo). Írassuk azon áruknak a nevét, amelynek lejárt a szavatossága!

```
    SELECT
    aruNev
    FROM
    aru
    WHERE
    DATEDIFF(NOW(), gyartasiIdo) >= szavatossagiIdo;
```

Dátum, idő összeadás, kivonás

DATE_ADD(), DATE_SUB(), SUBDATE(), SUBTIME()

A DATE_ADD () függvény idő/dátum intervallumot ad hozzá egy dátumhoz, majd visszaadja a keletkezett értéket. Az értékek az EXTRACT() függvénynél részletezett esetek lehetnek.

Szintaktika

```
DATE ADD(date, INTERVAL value addunit)
```

Példa

A DATE_SUB() függvény egy dátumból kivonja az idő/dátum intervallumot, majd visszaadja a keletkezett értéket. SUBDATE() hasonlóan működik.

Szintaktika

```
    DATE_SUB(date, INTERVAL value interval)
```


SELECT DATE_SUB("2019-01-05", INTERVAL 2 WEEK);

```
DATE_SUB("2019-01-05", INTERVAL 2 WEEK)  1 2018-12-22
```

A SUBTIME() függvény egy adott idő/dátumból kivon egy időintervallumot, majd visszaadja az keletkezett időt/dátumot.

Szintaktika

```
    SUBTIME(datetime, time_interval)
```

Példa

Dátumhoz tartozó tulajdonságok meghatározása

A DAYNAME () függvény egy adott dátumra viszi vissza a hétköznap angol nevét.

A DAYOFMONTH () függvény egy adott napon adja meg a hónap napját, megegyezik a DAY() függvénnyel.

A DAYOFWEEK () függvény egy adott dátumra visszaadja a héten belüli sorszámát: 1-hétfő, 2-kedd...

A DAYOFYEAR () függvény egy adott dátumból meghatározza, hogy az év hányadik napja.

A MONTHNAME () függvény egy adott dátumra visszaadja a hónap angol nevét.

Szintaktika

```
1. DAYNAME(date)
2. DAYOFMONTH(date)
3. DAYOFWEEK(date)
4. DAYOFYEAR(date)
5. MONTHNAME(date)
```

Példa

```
1. SELECT DAYNAME("2019-12-25");
2. SELECT DAYOFMONTH("2019-12-25");
3. SELECT DAYOFWEEK("2019-12-25");
4. SELECT DAYOFYEAR("2019-12-25");
5. SELECT MONTHNAME("2019-12-25");

DAYNAME("2019-12-25") ** 123 DAYOFMONTH("2019-12-25") ** 123 DAYOFWEEK("2019-12-25") ** 123 DAYOFYEAR("2019-12-25") ** Wednesday

25 4 359
```

Dátum, idő felbontása részinformációra

DAY(), MONTH(), YEAR(), HOUR(), MINUTE(), SECOND() függvények egy adott időpillanatból add vissza megfelelő részt.

Szintaktika

```
1. DAY(date)
2. MONTH(date)
3. YEAR(date)
4. SECOND(date)
5. MINUTE(date)
6. HOUR(date)
```

Példa

```
1. SELECT DAY(NOW()), MONTH(NOW()), YEAR(NOW());
2. SELECT SECOND(NOW()), MINUTE(NOW()), HOUR(NOW());

123 DAY(NOW()) T$ 123 MONTH(NOW()) T$ 123 YEAR(NOW()) T$ 123 SECOND(NOW()) T$ 123 MINUTE(NOW()) T$ 123 HOUR(NOW()) T$ 124 HOUR(NOW()) T$ 125 HOUR(NOW()) T$ 125 HOUR(NOW()) T$ 126 HOUR(NOW()) T$ 127 HOUR(NOW()) T$ 128 HOUR(NOW()) T$ 128 HOUR(NOW()) T$ 129 YEAR(NOW()) T$ 1
```

Az EXTRACT () függvény egy adott dátumból add vissza egy kívánt részt.

Szintaktika

```
EXTRACT(part FROM date)
```

A rész lehetséges értékei: MICROSECOND, SECOND, MINUTE, HOUR, DAY, WEEK, MONTH, QUARTER, YEAR, SECOND_MICROSECOND, MINUTE_MICROSECOND, MINUTE_SECOND, HOUR_MICROSECOND, HOUR_SECOND, HOUR_MINUTE, DAY_MICROSECOND, DAY_SECOND, DAY_MINUTE, DAY_HOUR, YEAR_MONTH. Ezeket értelemszerűen alkalmazhatjuk.

Példa

Egyéb függvények

Konvertálás

A CAST() függvény egy tetszőleges típusú értéket átalakít a megadott adattípusra. A megadható adattípusok: DATE, DATETIME, TIME, CHAR, SIGNED ,UNSIGNED, BINARY. Hasonlóan működik a CONVERT() függvény is.

Szintaktika

```
CAST(value AS datatype)
CONVERT(value, type)
```

```
1. SELECT CONVERT("123", SIGNED)*2;
```


123 CONVERT("123", SIGNED)*2 \(\frac{1}{4}\)

Feltételek

Az IF() függvény egy adott értéket ad vissza, ha egy feltétel igaz (true), vagy másik érték, ha egy feltétel hamis (false).

Szintaktika

```
IF(condition, value_if_true, value_if_false)
```

Példa

Írassuk ki az országok neveit és mellette az hogy "SOK", ha a népsürüsége 100 fő/km2 felett van, illetve "KEVÉS"-t, ha nem.

```
    SELECT
    orszag,
    IF(nepesseg*1000 / terulet > 100, "SOK", "KEVÉS")
    FROM
    orszagok;
```

	^{ABC} orszag	ABC IF(nepesseg*1000/terulet>100,"SOK","KEVÉS")	T:
1	SPANYOLORSZÁG	KEVÉS	
2	PORTUGÁLIA	SOK	
3	FRANCIAORSZÁG	SOK	
4	NAGY-BRITANNIA	SOK	
5	NORVÉGIA	KEVÉS	
6	SVÉDORSZÁG	KEVÉS	
7	FINNORSZÁG	KEVÉS	
8	NÉMETORSZÁG	SOK	

A CASE() függvénnyel a többágú kimenet valósítható meg. Amikor egy feltétel teljesül a WHEN utasítások közül, akkor a kiértékelés befejeződik. Ha egyik WHEN sem lesz igaz, akkor az ELSE ág értéke adódik vissza.

Szintaktika

```
1. CASE
2. WHEN feltetel1 THEN eredmeny1
3. WHEN feltetel2 THEN eredmeny2
4. WHEN feltetelN THEN eredmenyN
5. ELSE eredmeny
6. END;
```

Példa

Írassuk ki több kategóriával az országok népsűrűséget!

```
1. SELECT
2. orszag,
3. CASE
4. WHEN nepesseg*1000 / terulet>100 THEN "SOK"
5. WHEN nepesseg*1000 / terulet>50 THEN "ÁTLAGOS"
6. WHEN nepesseg*1000 / terulet>10 THEN "KEVÉS"
7. ELSE "NAGYON RITKÁN LAKOTT"
8. END
```


9. **FROM**

10. orszagok;

	ABC Orszad TI	
	Crozag	ABC CASE WHEN nepesseg*10
6	SVÉDORSZÁG	KEVÉS
7	FINNORSZÁG	KEVÉS
8	NÉMETORSZÁG	SOK
9	SVÁJC	SOK
10	AUSZTRIA	ÁTLAGOS
11	OLASZORSZÁG	SOK
12	MAGYARORSZÁG	SOK
13	SZERBIA	SOK
14	BULGÁRIA	ÁTLAGOS
15	ROMÁNIA	ÁTLAGOS
16	SZLOVÁKIA	SOK
17	CSEHORSZÁG	SOK
18	LENGYELORSZÁG	SOK
19	OROSZORSZÁG	NAGYON RITKÁN LAKOTT
20	GÖRÖGORSZÁG	ÁTLAGOS
21	TÖRÖKORSZÁG	ÁTLAGOS
22	DÁNIA	SOK
23	IZLAND	NAGYON RITKÁN LAKOTT